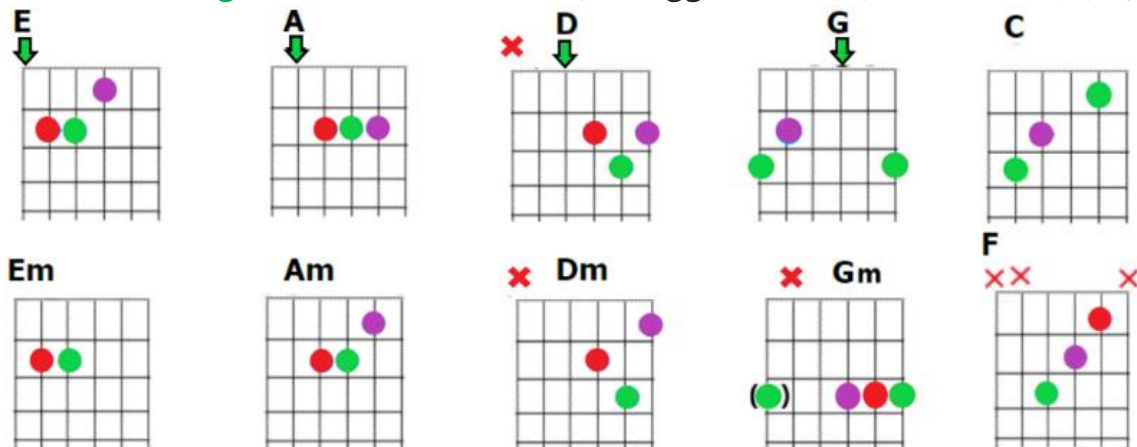

Nödvändiga kunskaper i musik

Det räcker att kunna de **gröna ramsorna** för att ha koll på hur musik funkar! Ni borde kunna hitta alla stamtoner, även höjda # och sänkta b, på ett piano och från dem skapa durackorden 1, 4, 5 och nåt ackord i moll i samma tonart. På bas räcker det med tonerna i en tonart, börja med 1, 4, 5. Gitarrackorden tar vi när vi hinner.

<p>För att minnas att en tonart är naturlig och hur den ser ut:</p> <p><u>1</u> <u>2</u> <u>3</u> <u>4</u> <u>5</u> <u>6</u> <u>7</u> <u>1</u> <u>2</u> <u>3</u> <u>4</u></p> <p style="text-align: center;">$\frac{4}{5}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{2}$</p> <p>Toner är vågor av luft - $\frac{1}{2}$ våglängd blir dubbelt så många vågor, samma ton fast högre. $\frac{2}{3}$ blir en kvint, $\frac{1}{3}$ blir en ters.</p> <p>Får du luften att vibrera hörs en ton, ja faktiskt flera: Två- tre- fyr- och femtedelar det blir tonerna du spelar</p> <p>Sju frekvenser har du nu, med halvsteg efter tre och sju Ta varannan och du får det snyggaste ackordet!</p> <p>Stort avstånd i början blir ett durackord (alla durackord är lika)</p> <p><u>1</u> <u>2</u> <u>3</u> <u>4</u> <u>5</u> <u>6</u> <u>7</u> <u>1</u> <u> </u></p> <p style="text-align: center;"> ↑ ↑ ↑</p> <p>Mindre i början blir ett mollackord (alla mollackord är också lika)</p> <p><u>1</u> <u>2</u> <u>3</u> <u>4</u> <u>5</u> <u>6</u> <u>7</u> <u>1</u> <u> </u></p> <p style="text-align: center;"> ↑ ↑ ↑</p>	<p>Ackordens namn är bokstaven där första tonen e, pianots vita A, B, C, D, E, F eller G!</p> <p>Korsen (#) höjer vissa toner, bena (b) sänker dem. Är det moll så ska du också skriva dit ett "m"!</p> <p>Ackord flyttas ofta en kvart uppåt eller neråt: (en ren kvart = avståndet 1-4, 2-5, 3-6 men ej 4-7)</p> <p>Durackord blir aldrig fel om du flyttar halv och hel; (vänster till höger) mollackorden dom flyttar du tvärtom (alltså hel och halv) (Durackorden blir 1, 4, 5 och mollackorden blir 6, 2, 3)</p> <p>I moll av mera mollig sort går båda neråt lika kort. (två toner går neråt ett halvsteg var från 6, det blir 3d, som liknar ackordet 5 och fungerar som en dominant)</p> <p>Men ett finger åt något håll skiljer alltid dur från moll (ackord 1 kan bli 6 eller 3; ackord 6 kan bli 4 eller 1)</p> <p>I folkmusik hörs ibland "blå" toner som ligger mellan de halva och hela stegen och inte finns i vårt tonsystem. De vanligaste ligger mellan dur och moll och hörs tydligt i bluesbaserad rockmusik. Det är faktiskt så enkelt som att sjunga i moll och spela i dur, samtidigt! Antingen göra dur av mollackord eller sjunga moll till durackord.</p>																									
<p>Grejen med rock'n'roll (Berry, Lantz 50tal) <i>≈b3 ligger mellan b3 och 3, alltså precis mellan dur och moll!</i></p>																										
<p>Först och främst så var det ganska vanligt då med detta intervall, en ton som kallas blå</p> <p>På 40-talet fanns det knappt nån ungdomskult</p> <p>Men ett decennium senare så blommar den för fullt</p> <p>för på 50-talet föddes grejen rock'n'roll</p> <p>den med tre ackord i dur och sång i moll</p>	<table border="1"> <tr> <td> 1</td> <td> 1</td> <td> </td> <td>5..43 435</td> </tr> <tr> <td> 1</td> <td> 1</td> <td> </td> <td>1 ≈b3..</td> </tr> <tr> <td> 4</td> <td> 4</td> <td> </td> <td>1 ≈b3..</td> </tr> <tr> <td> 1</td> <td> 1</td> <td> </td> <td>1 5..43 5..</td> </tr> <tr> <td> 5</td> <td> 5</td> <td> </td> <td>1 5..43 435</td> </tr> <tr> <td> 1</td> <td> 5</td> <td> </td> <td>≈b3..</td> </tr> </table>	1	1		5..43 435	1	1		1 ≈b3..	4	4		1 ≈b3..	1	1		1 5..43 5..	5	5		1 5..43 435	1	5		≈b3..	<p>Gå gå!</p> <p>Förmodligen är det så att tonerna som är blå fortfarande kan stå trots sekler av slaveri in the land of the brave and free</p>
1	1		5..43 435																							
1	1		1 ≈b3..																							
4	4		1 ≈b3..																							
1	1		1 5..43 5..																							
5	5		1 5..43 435																							
1	5		≈b3..																							

För att minnas vad strängarna heter på normalstämda gitarrer eller basar:
Ena Armen Duger Ganska Bra Ensam (dur ligger som 5,1,4 och moll 3,6,2!)

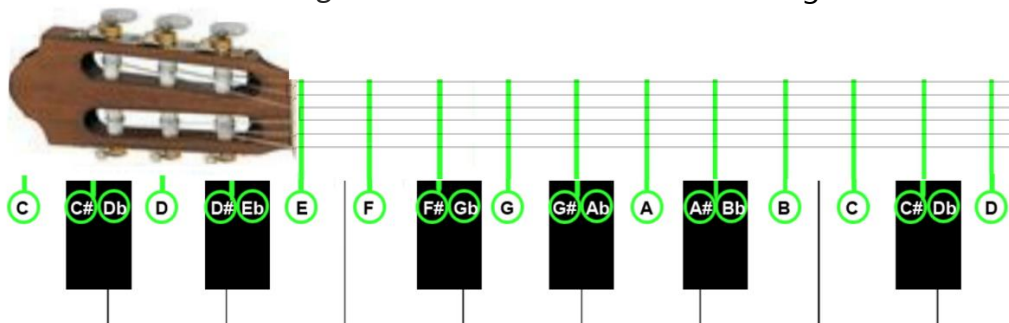

Detta är de vanligaste ackorden, 1, 5, 6 och 4 kan till exempel vara G, D, Em och C eller C, G, Am och F. **Det är en kvart (som 1 - 4, 2 - 5 eller 3 - 6) mellan de fyra tjockaste strängarna, det får ni komma ihåg utan ramsa!**

För att minnas hur många stamtonerna är:

Har du sagt A får du säga B sen får du C vad D E Fter G? Gissa på A!

Giss är ett höjt G som skrivs G# och är med för att visa att även mellanrummen har namn! Ett sänkt G heter gess och skrivs Gb. Alla halva tonsteg är lika stora!

För att minnas var C sitter:

Den osänkbara sången (går i tretakt, testa själv!)

När solstrålen bryts i regndroppen 1|1 11 11|5 55

blir det sju färger vi kan se 55|↑1 ↓65 32|1

När en frekvens delar sig 1 11|1 11 1

kan sju toner komma ur den; 1|2 22 12|3 5 |

3 2 |1 1 1 1| 5 5 5 5 5 5 |↑1 ↓6 5 3 2 | 1

och till vänster om alla tvillingar sitter den självgoda tonen C

och tror att den är nummer ett på klaviaturen 1|11 11 11|5 55 55|3 1 |

men alla toner kan va ettor ute i naturen! 1|1 #1 2 #2 34|#4 5 #5 6 #6 7 |1 ↓1

|1 |5 |

|6 |4 |

|1 |5 |

|1 |5 |

|1 |5^{alt}|2 |4 |

|1 |4/5|1 |5 |

... |1 |

5^{alt} - Ackord med sänkt eller höjd kvint brukar kallas altererade; detta har både sänkt och höjd kvint men låter ganska ok, kanske för att ton 1 är på väg till 2, och att ton 3 också är på väg till 2, som ledtoner från varsitt håll? (mest på skoj, ville se hur tvillingarna lät)

